



Br: 01-040/25-1976

21. februar 2025.

**IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI**  
**Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije**

**Vrijeme trajanja javne rasprave:** 30 dana

**Način sprovođenja javne rasprave:** Ministarstvo pravde je dana 31. decembra 2024. godine uputilo poziv za javnu raspravu građanima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, političkim subjektima, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, medijima i svim zainteresovanim organizacijama i zajednicama da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije. Javni poziv podrazumijeva dostavljanje sugestija, primjedbi i komentara u pisanom ili elektronskom obliku u roku od 30 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici Ministarstva pravde i portalu e-uprave, odnosno do 30. januara 2025. godine.

**Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:**

- Jelena Grdinić, direktorka Direktorata za krivično i građansko zakonodavstvo,
- Ana Čubranović, samostalna savjetnica u Direkciji za krivično zakonodavstvo.

Rezime dostavljenih sugestija, primjedba i komentara, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

R. br.	Podnosilac sugestije, primjedbe, komentara	Sugestija, primjedba, komentar	Odgovor na sugestiju, primjedbu i komentar
1.	Mladen Tomović, član Savjeta Agencije za sprečavanje korupcije	Član 8 Potrebno je dopuniti stav 2 na način: 2)povezano lice sa javnim funkcionerom je srodnik javnog funkcionera u pravoj liniji i pobočnoj do drugog stepena srodstva, srodnik po tazbini do prvog stepena srodstva, bračni i vanbračni supružnik, partner u zajednici života lica istog pola, usvojilac i usvojenikčlan zajedničkog domaćinstva, drugo fizičko ili pravno lice sa kojim javni funkcioner uspostavlja ili je uspostavio poslovni ili politički odnos <b>za sticanje ličnog interesa.</b>	<b>Predlog se djelimično prihvata.</b>  U stavu 2 dodaju se riječi: <b>„poslovni ili drugi odnos za sticanje ličnog interesa.“</b>  Obzirom da drugi odnos može podrazumijevati bilo koji odnos za sticanje ličnog interesa.
2.	Mladen Tomović, član Savjeta Agencije za	Član 26 Potrebno je u stavu 1 tačka 3 poslije alineje 3 dodati novu alineju koja glasi:	<b>Predlog se prihvata.</b>

	sprečavanje korupcije	- vanknjižno vlasništvo na nepokretnim i pokretnim stvarima;	
3.	Mladen Tomović, član Savjeta Agencije za sprečavanje korupcije	<p>Poslije člana 26 dodaje se novi član koji gasi:</p> <p style="text-align: center;">Upoređivanje prihoda i rashoda Član 27</p> <p>Agencija može pokrenuti postupak upoređivanja prijavljenih prihoda i rashoda javnog funkcionera i članova domaćinstva od početka obavljanja javne funkcije javnog funkcinera.</p> <p>Ukoliko Agencija u postupku provjere utvrdi da su prijavljeni prihodi i imovina javnog funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva, značajno manji od prijavljene i neprijavljene imovine i rashoda javnog funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva, teret dokazivanja osnova sticanja imovine i prihoda je na javnom funkcioneru.</p> <p>Pod značajno manjim prihodima podrazumijeva se razlika između prihoda koje je ostvario javni funkcioner i prijavljene i neprijavljene imovine i rashoda javnog funkcionera, a koja razlika je veća od 50.000 eura. U postupku utvrđivanja ove povrede primjenjuju se odredbe od člana 31 do 45 ovog zakona</p> <p style="text-align: center;">Član 34</p>	Predlog se prihvata.
4.	Mladen Tomović, član Savjeta Agencije za sprečavanje korupcije	<p>Potrebno je dopuniti stav 1:</p> <p>Postupak u kojem se odlučuje da li je javni funkcioner, <b>odnosno javni funkcioner kome je prestala funkcija</b>, povrijedio odredbe ovog zakona koje se odnose na sprečavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera pokreće Agencija na inicijativu organa vlasti u kojem javni funkcioner vrši ili je vršio javnu funkciju, organa nadležnog za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcionera, drugog državnog organa ili organa opštine, drugog pravnog ili fizičkog lica</p>	Predlog se prihvata.
5.	Mladen Tomović, član Savjeta Agencije za sprečavanje korupcije	<p>U članu 93 stav 1 poslije tačke 4 dodaju se tač. 5 i 6. Savjet:</p> <p>1) predstavlja Agenciju u zemlji i inostranstvu, u okviru svoje nadležnosti;</p> <p>2) raspisuje konkurs za izbor direktora Agencije, bira i razrješava direktora Agencije;</p> <p><b>3) donosi Statut Agencije;</b></p> <p><b>4) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije, na predlog direktora Agencije</b></p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Sugestija koja se odnosi na član 93 izmjena je izvršena na način da Savjet Agencije može donijeti Statut i Pravilnik, ali isključivo na predlog direktora.</p>

		<p>5) na predlog direktora Agencije usvaja Plan kontrole i nadzora za izborne kampanje;</p> <p>6) na predlog direktora Agencije usvaja Godišnji plan provjere za određeni broj funkcionera i kategoriju funkcionera;</p> <p>7) na predlog direktora Agencije usvaja godišnji plan rada Agencije;</p> <p>8) na predlog direktora Agencije usvaja predlog nacрта budžeta i završnog računa Agencije;</p> <p>9) na predlog direktora Agencije usvaja pravila o radu Agencije i pravila za izradu i sprovođenje planova integriteta i druga opšta akta;</p> <p>10) odlučuje o izuzeću direktora Agencije;</p> <p>11) donosi poslovnik o radu Savjeta;</p> <p>12) daje direktoru Agencije inicijative za unapređenje rada Agencije;</p> <p>13) na predlog direktora Agencije usvaja godišnji izvještaj o radu Agencije;</p> <p>14) vrši provjeru podataka iz izvještaja o prihodima i imovini direktora Agencije;</p> <p>15) daje mišljenja na izbor pomoćnika, sekretara Savjeta i sekretara Agencije;</p> <p>16) daje generalna mišljenja o primjeni zakona iz nadležnosti Agencije na zahtjev direktora ili po sopstvenoj inicijativi, kada za to postoje opravdani razlozi;</p> <p>17) donosi Strateški plan razvoja Agencije i druga strateška dokumenta i akcione planove;</p> <p>18) zaključuje strateške sporazume o saradnji sa srodnim antikorupcijskim tijelima i drugim institucijama zaduženim za sprečavanje i borbu protiv korupcije u zemlji i inostranstvu;</p> <p>19) učestvuje u radu međunarodnih i regionlnih antikorupcijskih tijela i organizacija;</p> <p>20) vrši i druge poslove utvrđene Statutom Agencije.</p>	
6.	Mladen Tomović, član Savjeta Agencije za sprečavanje korupcije	<p>Član 94 stav 2</p> <p>Savjet odlučuje većinom od najmanje tri glasa od ukupnog broja članova Savjeta.</p> <p><b><u>osim u slučaju iz člana 96 stav 7 i člana 98 stav 3 ovog zakona potrebno brisati.</u></b></p>	Predlog se prihvata.
7.	Mladen Tomović, član Savjeta Agencije za sprečavanje korupcije	<p>Član 98</p> <p>Postupak razrješenja direktora Agencije pokreće se na predlog najmanje tri člana Savjeta, a odluku o razrješenju direktora Agencije Savjet donosi većinom od najmanje četiri tri glasa.</p>	Predlog se prihvata.
8.	Mladen Tomović, član Savjeta Agencije za	Član 100 stav 6	Predlog se prihvata.

	sprečavanje korupcije	Ako u predlogu godišnjeg zakona o budžetu izvrši izmjene <b>predloga nacrtu budžeta Agencije utvrđenog od strane nadležnog tijela Skupštine Vlada</b> o tome dostavlja Skupštini pisano obrazloženje.	
9.	Kristina Braletić, Pomoćnica direktora Agencije za sprečavanje korupcije	Razmotriti <b><u>brisanje sankcije za menadžere integriteta</u></b> , (predvidjeti isto kao za određivanje nepristrasnog lica), da nema roka u kojem su organi dužni da ga odrede, <b>pa samim tim ni u prekršajnoj normi ne bi bio taj rok od 8 dana za dostavljanje</b> . Takođe, za prekršajnu odredbu 27) svake druge godine ne donese novi plan integriteta i ne dostavi ga Agenciji u roku od osam dana od dana donošenja u skladu sa procjenom iz stava 2 ovog člana (član 80 stav 3);  Predlog:  <b><u>umjesto "I" navede "II"</u></b> .	Predlog se ne prihvata.  Rokovi su propisani sa ciljem blagovremenosti ispunjavanja propisanih obaveza.
10.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	Javni funkcioner (član 1 Nacrta/Član 3 Zakona)  Predviđena izmjena Zakona koja glasi: „Ograničenja u skladu sa odredbama ovog zakona ne primjenjuju se na javne funkcionere iz stava 2 ovog člana, <u>kao i na javne funkcionere koji svoju funkciju obavljaju na neprofesionalnoj osnovi</u> “ problematična je iz više razloga, a posebno imajući u vidu da se dalje u tekstu izmjena Zakona ostavlja mogućnost funkcionerima da se sami odrede da li funkciju obavljaju na profesionalnoj ili neprofesionalnoj osnovi, i u skladu sa tim da li će imati više ili manje obaveza po ovom Zakonu. Pored toga, postoji realna opasnost da se veliki broj javnih funkcionera iz npr. upravnih i savjetodavnih tijela, koja imaju velika ovlaštenja čime su i podložni korupciji, izostave iz ograničenja predviđenih ovim zakonom.	<b>Predlog se prihvata.</b>  Riječi: <u>kao i na javne funkcionere koji svoju funkciju obavljaju na neprofesionalnoj osnovi</u> <b>se brišu.</b>
11.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	Nadležnost Agencije (član 6 Zakona)  Zakon bi trebalo dopuniti odredbom koja bi propisala da ASK ima nadležnost da odlučuje o slučajevima konflikta interesa i nespojivosti funkcija koji su propisani i drugim zakonima, pored Zakona o sprečavanju korupcije. Ovo bi omogućilo: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Centralizaciju sistema odlučivanja o konfliktu interesa</li> <li>- Ujednačenu primjenu standarda u svim oblastima</li> </ul>	Predlog se ne prihvata.  Ovo pitanje potrebno regulisati posebno kroz zakone koji uređuju javne nabavke, koncesije i platni promet.

		- Veću efikasnost u prevenciji i rješavanju slučajeva konflikta interesa	
12.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>Značenje izraza (član 8 Zakona/član 2 Nacrta)</p> <p>Definicije pojmova poput koristi, povezanog lica, poklona i imovine su preuske te ih je potrebno uskladiti s međunarodnom praksom i preporukama Savjeta Evrope.</p> <p>Dodatno, predložena izmjena definicije <i>povezanog lica</i> dodatno usložnjava postupak dokazivanja povezanosti javnog funkcionera s trećim licima. Samim tim, ne smije se mijenjati, uz uvažavanje praktičnih problema u primjeni ove definicije u korelaciji sa članom 26, odnosno postojećom obavezom da se Agenciji dostavljaju lični podaci povezanih lica. Stoga, ne mijenjati postojeću definiciju povezanog lica ali izmijeniti član 26 u skladu sa brisanjem obaveze za dostavljanje podataka za ista, što je obrazloženo dalje u tekstu.</p> <p>Takođe, nedostaje definicija promjene vrijednosti imovine, što je u praksi omogućavalo funkcionerima da prikriju velike novčane transakcije i poslovne veze s licima o čijim interesima su donosili odluke.</p> <p>Uz to, ne postoji definicija životnog stila javnog funkcionera, što je u praksi stvorilo prostor za proizvoljna tumačenja. Ovo je rezultiralo nedostatkom uspjeha u identifikaciji funkcionera čiji životni stil značajno odudara od njihovih zvaničnih prihoda, a što je jedan od ključnih indikatora moguće korupcije.</p>	<p><b>Predlog se djelimično prihvata.</b></p> <p>U odnosu na definiciju “<i>životnog stila javnih funkcionera</i>” propisivanjem novog člana 33a regulisana je sama suština.</p>
13.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>Sukob interesa (član 9 Zakona)</p> <p>U definiciju sukoba interesa potrebno je uključiti i interese povezanih lica. Javnim funkcionerima treba omogućiti mogućnost preispitivanja mišljenja Agencije pred nadležnim sudom, ali istovremeno treba propisati da su pravni poslovi koji su zaključeni uz postojanje konflikta interesa ništavi.</p>	<b>Predlog se prihvata.</b>
14.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>Izjava o postojanju sukoba interesa (član 10 Zakona/Član 3 Nacrta)</p> <p>Potrebno je propisati na koji način treba postupiti u slučaju da je odluka donijeta suprotno ovom članu već izvršena.</p>	<b>Predlog se prihvata.</b>

		Neopravdano se u stavu 1 „povezano lice“ mijenja „srodnikom javnog funkcionera u pravoj liniji i pobočnoj do drugog stepena srodstva, srodnikom po tazbini do prvog stepena srodstva, bračnim i vanbračnim supružnikom, partnerom u zajednici života lica istog pola, usvojioцем i usvojenikom, članom zajedničkog domaćinstva“, što u potpunosti obesmišljava smisao ove odredbe i onemogućava ASK da procesuiru sukob interesa.	
15.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	Vršenje drugih javnih poslova (član 11 Zakona)  Trebalo obavezati funkcionere da o obavljanju dodatnih poslova iz stava 1 informišu Agenciju koja treba da utvrdi da li na taj način dolazi do sukoba interesa.	Predlog se ne prihvata.  Javni funkcioneri nisu dužni da obavještavaju Agenciju o tome, već će Agencija nakon što funkcioner dostavi Izvještaj o prihodima utvrditi odakle su ti prihodi, te da li je obavljanje dodatnih poslova, koje je prethodilo prijavljenom prihodu dovelo do sukoba interesa ili nije.
16.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	Vršenje drugih javnih funkcija u privrednom društvu ili pravnom licu koje je u državnom vlasništvu, javnoj ustanovi ili drugom pravnom licu (član 14 Zakona):  Javnim funkcionerima treba zabraniti da budu predsjednici ili članovi organa upravljanja i nadzornog organa naučnih, nastavnih, kulturnih, umjetničkih, humanitarnih, sportskih udruženja (stav 4) koja se dijelom ili u potpunosti finansiraju iz javnih sredstava ili od sponzorstava kompanija u državnom ili opštinskom vlasništvu.	Predlog se ne prihvata.  Ova sugestija je u suprotnosti sa ostalim zakonima, pa su članovi Radne grupe za izradu Nacrta o sprečavanju korupcije kao primjer naveli da su u Centru za edukaciju članovi organa upravljanja zapravo sudije, tužioci, te bi usvajanje ovog predloga obismislilo postojanje ovog centra, kao i Zakona kojim se reguliše rad samog Centra.
17.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	Ugovor o uslugama i poslovnoj saradnji (član 16 Zakona/Član 8 Nacrta izmjena)  Neopravdano se briše stav 1 člana 16, bez utemeljenja u Zakonu i praksi. Pored toga, neopravdano se dopunjava stav 2 ovog člana, na način što se dodaju riječi „ili ako je obavljanje ovih poslova propisano zakonom ili drugim opštim aktom“, što Zakon o sprječavanju korupcije stavlja u istu ravan, iako je Lex specialis.	<b>Predlog se prihvata.</b>  Obzirom da je u okviru stava 1 dodato:  „odnosno privrednim društvom ili sa pravnim licem koji je u državnom vlasništvu“, čime je postignuta sveobuhvatnost zabrane zaključivanje ugovora.

18.	<b>Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“</b>	<p>Ograničenja po prestanku javne funkcije (član 17)</p> <p>Potrebno je uvesti <u>trajno</u> ograničenje za javne funkcionere u pogledu zastupanja pravnih ili fizičkih lica pred organima vlasti u predmetima u kojima su kao javni funkcioneri učestvovali u donošenju odluka (stav 1, tačka 3), kao i da bilo kada, nakon obavljanja javne funkcije, ne smiju upotrijebiti znanja i obavještenja koja su stekli tokom vršenja te funkcije radi sticanja koristi za sebe ili drugog, ili radi nanošenja štete drugima, osim ako ta obavještenja nisu dostupna javnosti (stav 2).</p> <p>Ograničenje za ostale oblasti trebalo bi da bude produženo na najmanje dvije godine. Obrazloženje da javni funkcioneri imaju pravo na naknadu u trajanju od godinu dana nakon prestanka funkcije ne opravdava smanjenje roka sa prethodne dvije na godinu dana. Takva promjena stvara prostor za zloupotrebe i potencijalni sukob interesa, a produženi rok od dvije godine omogućava dovoljno vremena da se osigura nepristrasnost funkcionera nakon završetka njihove javne funkcije.</p> <p>Ovim bi se povećala odgovornost funkcionera, kao i zaštita javnog interesa od mogućih zloupotreba pozicije koju su imali tokom obavljanja funkcije.</p>	<p><b>Predlog se djelimično prihvata.</b></p> <p>Ograničenja u pogledu zastupanja pravnih ili fizičkih lica pred organima vlasti u predmetima u kojima su kao javni funkcioneri učestvovali u donošenju odluka se povećavaju na 2 godine.</p> <p>Trajno ograničenje nije moguće uspostaviti jer bi se time prekršilo pravo na rad, imajući u vidu da javni funkcioneri kao rukovodioci često potpisuju ogroman broj odluka u kojima nisu imali aktivno učešće. Takođe, ograničenja određenog trajanja su i međunarodni standard.</p>
19.	<b>Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“</b>	<p>Zabrana primanja poklona (član 18 Zakona/Član 9 Nacrta izmjena)</p> <p>Obaveza utvrđivanja da li je poklon povezan sa vršenjem javne funkcije će u praksi postupno obesmisлити ovu odredbu, što je i do sada bio slučaj. Stoga predlažemo da sva lica koja daju poklone funkcioneru vrijednije od 1.000 eura budu tretirana kao povezana lica u smislu ograničenja u donošenju odluka o interesima tih lica od strane javnog funkcionera.</p> <p>Izmjena predviđena čl. 9 Nacrtom Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju korupcije, koja glasi: „U članu 18 stav 6 riječi: „na povezana lica sa javnim funkcionerom“ zamjenjuju se riječima: „i na članove domaćinstva javnog funkcionera“, je neopravdana, i svodi zabranu primanja poklona u vezi sa vršenjem funkcije samo na članove domaćinstva, umjesto povezanih lica, što</p>	<p><b>Predlog se djelimično prihvata.</b></p> <p>Zabrana je proširena i na <i>povezana lica</i>.</p>

		obesmišljava ovu odredbu i otvara prostor za korupciju.	
20.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>Podnošenje izvještaja o prihodima i imovini (član 25 Zakona/Član 10 Nacrta)</p> <p>Vratiti rješenje iz prethodne verzije zakona - umjesto podignute vrijednosti uvećanja imovine za koju se mora podnijeti poseban izvještaj sa 10.000 na 5.000, i ukidanja obaveze javnog funkcionera da podnese poseban izvještaj na dan prestanka javne funkcije.</p> <p>Potrebno je propisati obavezu funkcionera da prijavi i sve promjene vezane za imovinska prava, odnosno sklapanje ugovora pred nadležnim organom, notarom ili sudom u vrijednosti većoj od 5.000 eura.</p> <p>Vratiti obavezu podnošenja izvještaja u roku od dvije godine od prestanka funkcije, odnosno na dan kad mu je funkcija prestala, a ne do kraja marta za prethodnu godinu, kako je sada predviđeno Zakonom.</p>	<p><b>Predlog se djelimično prihvata</b> u dijelu vremena kada se izvještaj podnosi.</p> <p>U odnosu na vrijednost koja se prijavljuje, predlog se ne prihvata jer je ista usklađena sa Direktivom (EU) 2015/849 Evropskog Parlamenta i Savjetom o sprečavanju korištenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma.</p>
21.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>Podaci koji se prijavljuju (član 26 Zakona)</p> <p>Uvažavajući praktične nedostatke i rizike u vezi sa prijavljivanjem ličnih podataka povezanih lica s javnim funkcionerom, tu obavezu treba izbrisati iz stav 1, tačka 2 ovog člana, dok bi definicija povezanog lica iz čl. 8 morala ostati ista kao u važećem zakonskom rješenju.</p> <p>Takođe, neprihvatljiva je predložena opcija da se funkcioneru ostavlja da sam odredi i ASKu priloži dokaz o tome da li obavlja funkciju na profesionalnoj ili neprofesionalnoj osnovi, i ova izmjena treba se obrisati u skladu sa predlogom iz Primjedbe 1.</p> <p>Neophodno je sniziti prag za prijavljivanje pokretne imovine i novca sa predloženih 10.000 eura nazad na 5.000 eura. Ovo će omogućiti detaljniji uvid u imovinu funkcionera i smanjiti mogućnost prikrivanja značajnih sredstava.</p> <p>Obaveza prijavljivanja imovine treba da se proširi i na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-Imovinu djece funkcionera, bez obzira na zajedničko domaćinstvo,</li> <li>-Trastove u inostranstvu u vlasništvu funkcionera, supružnika i djece,</li> <li>-Imovinu u stvarnom vlasništvu funkcionera, supružnika i djece, u zemlji i inostranstvu,</li> </ul>	<p><b>Predlog se djelimično prihvata.</b></p> <p>Radi nedvosmislenog tumačenja digitalna imovina u svim oblicima i trastovi u zemlji i inostranstvu, kao i stvarno vlasništvo su posebno propisani kao podaci koji se prijavljuju.</p>



		<p>-Imovinu privrednih društava i pravnih lica čiji su vlasnici ili osnivači supružnik ili djeca funkcionera,</p> <p>-Ugovore o javnim nabavkama, koncesijama i igrama na sreću preduzeća povezanih sa funkcionerom,</p> <p>-Digitalnu imovinu (kriptovalute, nezamjenljivi tokeni),</p> <p>-Zajmove i potraživanja funkcionera, supružnika i djece,</p> <p>-Sve transakcije veće od 5.000 eura tokom perioda prijavljivanja.</p> <p>Uz izvještaje o imovini, funkcioneri bi trebalo da dostavljaju:</p> <p>-Ugovore o sticanju vanrednih prihoda funkcionera, supružnika i djece,</p> <p>-Ugovore o kupoprodaji nepokretne imovine koja je tek stečena,</p> <p>-Ugovore o kupoprodaji pokretne imovine vrednije od 5.000 eura koja je tek stečena ,</p> <p>-Notarsku zabilježbu o porijeklu gotovog novca ili uštedevine u banci.</p> <p>U skladu sa preporukama Savjeta Evrope treba direktno obavezati supružnike i punoljetnu djecu javnih funkcionera da daju tačne i potpune podatke za popunjavanje izvještaja o prihodima i imovini i potvrđuju podatke potpisom. Alternativno, supružnici i punoljetna djeca mogu čak biti obavezni da samostalno popunjavaju i predaju svoje izjave.</p>	
22.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>Registar prihoda i imovine (član 28 Zakona/Član 12 Nacrta)</p> <p>Pozdravljamo brisanje stava 2 člana 28, odnosno mogućnosti da se podaci iz registra brišu po službenoj dužnosti nakon deset godina od prestanka funkcije javnog funkcionera. Ipak, s tim u vezi, treba obrisati i sljedeći stav ovog člana, odnosno – ako se već podaci čuvaju trajno, onda je besmisleno ostavljati mogućnost funkcioneru da zatraži postupak brisanja podataka po isteku roka iz stava 2, koji se briše (stav 3 člana 28).</p>	Predlog se prihvata.
23.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>Provjera podataka (član 33 Zakona)</p> <p>Agencija za sprečavanje korupcije treba da ima zakonsku obavezu pokretanja postupka po službenoj dužnosti u slučajevima kada dođe do saznanja ili informacija o nesrazmjeri između životnog stila javnog funkcionera i njegove porodice i njihovih prijavljenih prihoda i imovine. Ova obaveza bi se odnosila na situacije gdje je evidentno da su potrošačke navike,</p>	Predlog se ne prihvata na predviđeni način, suština sugestije ostvaruje se kroz propisivanje novog člana 33a.

		<p>uslovi stanovanja ili imovina funkcionera, njegovog bračnog ili vanbračnog supružnika i djece značajno iznad nivoa koji bi se mogao opravdati prijavljenim prihodima i imovinom.</p> <p>Izmjene koje predviđa član 14 Nacrta, odnosno dopuna člana 33 aktuelnog Zakona, koji glasi: „Ukoliko Agencija posumnja da javni funkcioner prenosi imovinu na povezana lica, dužan je dostaviti lične podatke za povezana lica u roku i na način koji odredi Agencija. Agencija može zatražiti dostavljanje izvještaja o imovini i prihodima i od povezanog lica sa javnim funkcionerom“, nisu dovoljne da preveniraju pojave opisane u prethodnim primjedbama. Ova odredba, iako važna, nedovoljna je da potpuno eliminiše mogućnost skrivene prenose imovine ili skrivanje nezakonito stečene imovine, zbog čega i insistiramo na širem obuhvatu izvještaja, uključujući i imovinu i prihode djece funkcionera, bez obzira na to gdje oni žive.</p>	
24.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>Konačnost odluke (član 43 Nacrta)</p> <p>Potrebno je propisati nadležnost Savjeta da odlučuje po žalbama na odluke direktora Agencije i utvrditi da su odluke Savjeta konačne, a da se protiv njih može pokrenuti upravni spor.</p>	Predlog se ne prihvata, na ovaj način bi se smanjila efikasnost i prolansiralo konačno odlučivanje o odlukama koje donosi direktor Agencije.
25.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>Primjena pravila upravnog postupka (član 44 Zakona/Član 17 Nacrta Izmjena i dopuna)</p> <p>Član koji uvodi zastarjelost za kršenje zakona od strane javnih funkcionera u pogledu skrivanja imovine ili prihoda predstavlja jednu od najproblematičnijih odredbi ovog zakonskog akta. Prvobitno uvođenje roka zastarjelosti od pet godina, a sada njegovo produženje na deset godina, i dalje predstavlja značajan korak unazad u borbi protiv korupcije.</p> <p>Važno je naglasiti da prethodni zakon nije predviđao institut zastarjelosti za ova djela, što je omogućavalo efikasnije procesuiranje slučajeva nezakonitog bogaćenja bez vremenskog ograničenja. Uvođenje bilo kakvog roka zastarjelosti u ovoj oblasti otvara prostor za izbjegavanje odgovornosti i potencijalno ohrabruje koruptivno ponašanje.</p>	<b>Predlog se prihvata.</b>
26.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora -	Naknada štete (član 46 Zakona)	<b>Predlog se prihvata.</b>

	N.V.O „MANS“	Treba uvesti obavezu javnog funkcionera koji kršenjem ovog zakona prouzrokuje štetu za državu da istu nadoknadi. Takođe, neophodno je propisati nadležnost institucije koja bi bila odgovorna za pokretanje postupka za obeštećenje države u takvim slučajevima.	
27.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	Nadležnost Agencije (član 81 Zakona)  Potrebno je jasno propisati nadležnost Agencije da vrši provjeru životnog stila funkcionera i njihovo poređenje sa zvaničnim prihodima funkcionera.  Takođe, treba propisati i nadležnost Agencije da postupa u slučajevima kada je sprječavanje sukoba interesa propisano drugim zakonima, a nije predviđen organ nadležan za kontrolu i nadzor njihovog sprovođenja, kao što su oblasti prostornog planiranja, urbanizma, koncesija, javnih nabavki i privatizacije.	Predlog se ne prihvata.  Suština sugestije ostvaruje se kroz propisivanje novog člana 33a.
28.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	Mišljenja za unapređenje i prevenciju korupcije (član 82 Zakona)  Potrebno je unaprijediti transparentnost i objektivnost procesa davanja mišljenja Agencije za sprječavanje korupcije. To se može postići propisivanjem jasnih kriterijuma za odlučivanje o zahtjevima za mišljenje, definisanjem transparentnog sistema prioritizacije zahtjeva i uvođenjem obaveze objavljivanja svih primljenih zahtjeva i donesenih mišljenja.  Ove mjere spriječile bi selektivnu primjenu i potencijalne političke pritiske, osiguravajući nepristrasnost i dosljednost u radu Agencije.	Predlog se ne prihvata.  Nije predmet zakona – potrebno je da Agencija za sprečavanje korupcije utvrdi metodologiju posebnim aktom.
29.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	Uslovi za izbor člana Savjeta (član 86 Zakona)  Iako članovi Savjeta nisu državni službenici, postoji zahtjev za polaganje državnog ispita zbog opštih uslova za rad u državnim organima, a nedostatak jasnoće u uslovima i kvalifikacijama za imenovanje može izazvati praktične probleme, kao što je to do sada bio slučaj.	Predlog se ne prihvata.  Polaganje državnog ispita pod istim uslovima omogućeno je svim licima jednako, isti je moguće položiti u relativno kratkim rokovima, a polazna je osnova za funkcionisanje državne uprave u smislu načina i rada sa kojom Savjet Agencije mora sarađivati.
30.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	Nadležnosti Savjeta (član 91 Zakona/Član 25 Nacrta)  Smatramo da Savjet treba da bude drugostepeni organ i odlučuje po žalbama na odluke direktora Agencije, jer bi se na taj način postupak učinio efikasnijim i izbjegle štete po budžet države u slučaju	Predlog se ne prihvata.  Predlog se ne prihvata, na ovaj način bi se smanjila efikasnost i prolargiralo konačno odlučivanje o odlukama koje donosi direktor Agencije.

		nezakonitog rada direktora. Dodatno tako bi se ojačala i kontrolna funkcija Savjeta, kao što je to slučaj i u drugim sličnim institucijama u Crnoj Gori i inostranstvu.	
31.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>Naknada za rad člana Savjeta (član 95 Zakona/Član 27 Nacrta izmjena)</p> <p>Iako nije značajno proširena nadležnost Savjeta i predsjednika, bez jasne argumentacije povećavaju se naknade na nivo od 70% prosječne zarade u Agenciji za članove Savjeta, a za predsjednika čak na nivo zarade predsjednika Ustavnog suda.</p>	<p><b>Predlog se djelimično prihvata.</b></p> <p>Naknada za predsjednika Savjeta će biti opredeljena na mjesečnu naknadu u visini prosječne mjesečne zarade zaposlenog u Agenciji.</p>
32.	Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - N.V.O „MANS“	<p>Primjena drugih propisa (član 101 Zakona)</p> <p>Vraćanje univerzalnog dodatka od 30% na zaradu svim zaposlenima u Agenciji, bez obzira na rizik od korupcije na pojedinim radnim mjestima i nedostatak jasnoće o zaradi direktora, čini rješenje neopravdanim i potencijalno problematičnim.</p> <p>Pored toga i uprkos javno izrečenim kritikama na račun prethodne izmjene zakona koja je propisala da se na zaposlene u ASK-u primjenjuju opšti propisi o radu, umjesto Zakona o državnim službenicima i namještenicima, dodatno problematizuje univerzalni dodatak od 30%, imajući u vidu da nisu propisani kriterijumi na osnovu čega se isti ostvaruje, a i otvara se poseban koruptivni rizik.</p>	<p>Predlog se ne prihvata, propisivanjem dodatka na zaradu Agencija se prepoznaje kao posebno značajan i samostalan organ čime će se posredno ostvariti veća nezavisnost.</p>
33.	Marina Vujačić „Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore“	<p>U članu 3 Nacrta zakona o sprečavanju korupcije, nakon stava 2, dodaje se novi stav 3, koji glasi:</p> <p><b>„Izuzetno od stava 1 ovog člana javnim funkcionerom se ne smatra lice na čiji izbor, imenovanje ili postavljenje je dao saglasnost organ vlasti na predlog reprezentativnog sindikata, reprezentativnog udruženja poslodavaca ili civilnog sektora.“</b></p> <p>Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.</p>	<p><b>Predlog se prihvata.</b></p>
34.	Unija slobodnih sindikata	<p>U Zakonu o sprečavanju korupcije ("Službeni list CG", br. 54/24), u članu 3, poslije stava 2 dodaje se novi stav 3 koji glasi:</p> <p><b>„Izuzetno od stava 1 i 2 ovog člana javnim funkcionerom se ne smatra lice na čiji izbor, imenovanje ili postavljenje je dao saglasnost organ vlasti na predlog reprezentativnog sindikata, reprezentativnog udruženja poslodavaca ili civilnog sektora.“</b></p> <p>Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.</p>	<p><b>Predlog se prihvata.</b></p>

35.	<b>Unija slobodnih sindikata</b>	<p>U članu 3 stav 1 poslije riječi: „postavljeno lice u” dodaje se riječ “Vladi,” a poslije riječi: „državnom vlasništvu” dodaju se riječi: „ili je država, Glavni grad, Prijestonica, odnosno opština osnivač pravnog lica”.</p> <p>Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi: „Ograničenja u skladu sa odredbama ovog zakona ne primjenjuju se na javne funkcionere iz stava 2 ovoga člana, kao i na javne funkcionere koji svoju funkciju obavljaju na neprofesionalnoj osnovi.”</p> <p>U stavu 3 poslije riječi: „učešće u” dodaju se riječi: „pravnom licu ili”, a poslije riječi „kapitala.” tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju se riječi: „ili je država, Glavni grad, Prijestonica, odnosno opština osnivač pravnog lica.”</p> <p>Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi: „Pod državnim vlasništvom podrazumijeva se i vlasništvo u pravnim licima, koja su osnovana od strane pravnih lica ili privrednih društava u državnom vlasništvu.”</p> <p>Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.</p>	Brišu se javni funkcioneri koji svoju funkciju obavljaju na neprofesionalnoj osnovi.
36.	<b>Unija slobodnih sindikata</b>	<p>U članu 62 u stavu 1 umjesto tačke stavlja se zarez i dodaju riječi: „uz prethodno pribavljeno mišljenje reprezentativnog sindikata, odnosno predstavnika zaposlenih.”</p> <p>U istom članu u stavu 2 umjesto tačke stavlja se zarez i dodaju riječi: „uz prethodno pribavljeno mišljenje reprezentativnog sindikata, odnosno predstavnika zaposlenih.”</p> <p>U istom članu posle stava 6 dodaje se novi stav 7 koji glasi: “Lice iz st. 1 i 2 ovog člana ne smije biti dovedeno u nepovoljniji položaj u vezi sa svojim postupanjem prilikom preduzimanja radnji iz svoje nadležnosti.”</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Predviđena je izrada novog Zakona o zviždačima, kada će se raspravljati o ovim pitanjima.</p>
37.	<b>Unija slobodnih sindikata</b>	<p>U članu 71 Zakona poslije stava 2 dodaje se novi stav 3 (i vrši prenumeracija narednih stavova) koji glasi: „Organ vlasti dužan je da omogući učešće reprezentativnom sindikatu u postupku izrade Plana integriteta.”</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Svaki zaposleni ima pravo i omogućava mu se učešće u izradi plana integriteta, ne samo ako je član sindikata nego i ako nije. Regulisano Zakonom o radu iz čega proizilazi da svi zaposleni sprovođenjem anketa učestvuju u planu integriteta.</p>
38.	<b>Zvonko Saveljić</b>	Sukob interesa (član 9)	Predlog se ne prihvata.

	Ministarstvo ekonomsko g razvoja	Predlažemo da se utvrde pravila koja zahtijevaju da se provjere integriteta vrše prije imenovanja javnih funkcionera.	Dio ove materije je predmet drugog zakona.
39.	Zvonko Saveljić Ministarstvo ekonomsko g razvoja	Prenos upravljačkih prava u privrednom društvu (član 12)  Predlažemo da u članu 12 riječi: „lice koje je vlasnik, odnosno osnivač privrednog društva”, treba dodati dioničar, akcionar, odnosno suvlasnik. Dodatno, predlažemo da se proširi krug lica na koje se odnose obaveze na prenos upravljačkih prava, tj. osim za osnivače treba da obuhvate i dioničare, akcionare odnosno suvlasnike priverednih društva.	Predlog se ne prihvata.  Termin „vlasnik” pokriva suvlasnika, a “dioničar i akcionar” se ne prihvata jer su to imovinska prava i u praksi bi značilo da moraju da prodaju akcije.
40.	Zvonko Saveljić Ministarstvo ekonomsko g razvoja	Ograničenje po prestanku javne funkcije (član 17)  Predlažemo da se u članu 17 jasno odredi koja insitucija (npr. ASK) je nadležna i na koji način kontroliše odredbe člana 17 u praksi, tj. po prestanku funkcije javnog funkcionera.  Takođe, zakonom treba obavezati javne funkcionere da dvije godine nakon obavljanja funkcije informišu Agenciju o novom angažmanu.	<b>Predlog se djelimično prihvata</b> u okviru člana 34 zakona uključeni su i funkcioneri kojima je prestala funkcija u odnosu na pokretanje postupka.
41.	Zvonko Saveljić Ministarstvo ekonomsko g razvoja	Zabrana primanja poklona (član 18)  Potrebno je preciznije definisati koji pokloni se smatraju prigodnim poklonima i u kojim prilikama se uručuju/primaju. Takoše, predlažemo povećanje vrijednosti prigodnog poklona (primjer 80.00 €), kao i da se poveća vrijednost poklona od više poklonodavaca.	Predlog se ne prihvata.  Predloženo rješenje u skladu sa Grecco preporukama.
42.	Zvonko Saveljić Ministarstvo ekonomsko g razvoja	Način raspolaganja poklonima (član 20)  Predlažemo da se precizira da je za način raspologanja poklonima iz st. 1, 2 i 3 ovog člana nadređena kancelarija odjeljenje za integritet i služba za zajedničke i pravne poslove, ukoliko ne postoji tijelo koje se bavi integritetom i antikorupcijom. Dodatno, predlažemo da se pokloni koji postaju državna imovina sigurno skladište i čuvaju na jednom mjestu i da se vodi tačna evidencija o istim, kao i da se jednom u dvogodišnjem periodu predaju na trajno čuvanje nekoj državnoj instituciji (npr. Upravi za imovinu ili dr) koja će dalje raspolagati sa istim	Predlog se ne prihvata.  Nije predmet ovog zakona.

43.	<b>Zvonko Saveljić Ministarstvo ekonomskog razvoja</b>	<p>Pokretanje postupka (član 34)</p> <p>Član 34, prvi pasus, u dijelu teksta na inicijativu organa vlasti u kojem javni funkcioner vrši ili je vršio funkciju" potrebno je precizno definisati ko iz organa vlasti pokreće postupak (kancelarija za integritet, odjeljenje za borbu protiv korupcije, služba za zajedničke poslove ili neko dr.)</p>	<p>Predlog se ne prihvata, nije moguće propisati jer će u organima vlasti pokretati inicijativu različita lica/odjeljenja u zavisnosti od unutrašnje organizacije organa.</p>
44.	<b>Zvonko Saveljić Ministarstvo ekonomskog razvoja</b>	<p>Pravno dejstvo odluka (član 45)</p> <p>Član 45, u dijelu teksta "Agencija obavještava organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši funkciju", potrebno je navesti koga u organu vlasti obavještava (odjeljenje/kancelariju za integritet ili kabinete, ministra, gradonačelnika, predsjednika opštine).</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Kao i za sugestiju br. 43 u zavisnosti od unutrašnje organizacije organa.</p>
45.	<b>Zvonko Saveljić Ministarstvo ekonomskog razvoja</b>	<p>Pravno na nagradu zvizdača (član 73)</p> <p>Predlažemo da poslodavac može nagraditi zvizdača koji je podnošenjem prijave doprinio sprečavanju nastanka nepravilnosti u visini ne manje od 5 % niti veće od 10 %, umjesto važećih 3 % odnosno 5 %.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Predviđena je izrada novog Zakona o zvizdačima, kada će se raspravljati o ovim pitanjima.</p>
46.	<b>Zvonko Saveljić Ministarstvo ekonomskog razvoja</b>	<p>Menadžer integriteta (član 78)</p> <p>Predlažmo da u članu 78, koji se odnosi na menadžera integriteta treba izvršiti dopunu, koja je dio stava Agencije za sprečavanje korupcije: „starješine organa vlasti da novčano nagrade menadžere integriteta i zaposlene u kancelariji/odjeljenju za integritet, u skladu sa relevantnim propisima kojim se uređuju pitanja zarada i drugih naknada.”</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Svaki dodatni rad može starješina da nagradi u skladu sa važećim propisima kojima se uređuju zarade.</p>
47.	<b>Zvonko Saveljić Ministarstvo ekonomskog razvoja</b>	<p>Formiranje organizacionih jedinica za integritet</p> <p>Predlažemo se da se zakonom predvidi da se u svim institucijama sistema (ministarstva, lokalne samouprave itd.) uspostave posebna odjeljenja ili kancelarije za integritet (po ugledu na već formirane kancelarije za integritet Ministarstva ekonomskog razvoja, saobraćaja, odbrane i drugih).</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Ne može se ovim zakonom urediti način i funkcionisanje rada državne uprave.</p>
48.	<b>Zvonko Saveljić Ministarstvo ekonomskog razvoja</b>	<p>Podizanje svijesti i obuke o standardima integriteta</p> <p>Predlažemo da zakonom bude predviđeno sistemsko informisanje ili obuka o standardima pravnog i etičkog integriteta budu obezbijedeni za lica koja obavljaju najviše izvršne funkcije (LNIF) po preuzimanju</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Predloženo rješenje je u skladu sa Grecco preporukama, ali sistemsko informisanje nije predmet zakona, te nije zakonska materija.</p>

		<p>dužnosti i u redovnim intervalima tokom obavljanja funkcije i da se svim LNIF licima obezbijedi povjerljivo savjetovanje radi razumjevanja i primjene ovih standarda i da se LNIF lica propisno informišu o takvoj mogućnosti.</p> <p>Navedene aktivnosti treba da sprovodi kancelarija/odjeljenje za integritet.</p>	
49.	<b>Privredna komora Crne Gore</b>	<p>Shodno navedenom dajemo predlog za izmjenu i dopunu korupcije, na način što se posle stava 2 dodaje novi stav, koji glasi:</p> <p>Ograničenja u skladu sa odredbama ovog zakona ne primjenjuju se na javne javne funkcionere iz stava 2 ovog člana, kao ni na javne funkcionere koji svoju funkciju obavljaju na neprofesionalnoj osnovi, niti na lice koje je izabrano od strane zakonom prepoznate organizacije privrede, kao ni na lice koje na čiji je izbor, imenovanje ili postavljenje je dao saglasnost organ organizacije privrede”.</p>	<p><b>Predlog se prihvata.</b></p> <p>Sugestija će biti obuhvaćena generalnom odredicom koja će obuhvatiti strukovna udruženja.</p>
50.	<b>Branko Borozan Stečajni upravnik</b>	<p>U Zakonu o sprečavanju korupcije (“Službeni list Crne Gore” br. 54/24), u članu 3 stav 2 poslije riječi “notari” zarez se zamjenjuje veznikom “i”, a riječi “i stečajni upravnici” brišu se.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Stečajni upravnici su prepoznati kao javni funkcioneri u dijelu obaveze prijavljivanja imovine i prihoda, a u odnosu na probleme koji su se stvorili u praktičnoj primjeni Predlogom zakona predviđena su ograničenja koja se neće primjenjivati na njih.</p>
51.	<b>Sindikalna organizacija Agencije za sprečavanje korupcije</b>	<p>U članu 31 Nacrta nije obuhvaćena izmjena stava 1 člana 101 Zakona o sprečavanju korupcije, koja bi trebala da glasi: „Naprava, obaveze i odgovornost zaposlenih u Agenciji primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.”</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Predloženo rješenje je u skladu sa Grecco preporukama V krug evolucija.</p>
52.	<b>Sindikalna organizacija Agencije za sprečavanje korupcije</b>	<p>Umjesto predloženog član 95 se mijenja i glasi:          „Predsjednik Savjeta ima pravo na mjesečnu naknadu u visini od 70% prosječne zaposlenih u Agenciji u prethodnoj godini.”          Dodaje se stav 2 člana 95 i glasi: „Član Savjeta ima pravo na mjesečnu naknadu u visini od 50% prosječne zaposlenih u Agenciji u prethodnoj godini.”</p>	<p><b>Predlog se djelimično prihvata,</b> naknada za predsjednika Savjeta će biti opredeljena na mjesečnu naknadu u visini prosječne mjesečne zarade zaposlenog u Agenciji.</p>
53.	<b>NVO Centar za monitoring i istraživanje</b>	<p>Iz aktuelnog Nacrta koji predviđa dodavanje stava 3 u član 3 brisati dio „kao i na javne funkcionere koji svoju funkciju obavljaju na neprofesionalnoj osnovi”.</p>	<p><b>Predlog se prihvata.</b></p>



54.	<b>NVO Centar za monitoring i istraživanje</b>	Potrebno je precizirati trenutnu izmjenu predviđenu članom 14, gdje se predviđa da „Ukoliko Agencija posumnja...” na način da „Ukoliko prilikom provjere podataka postoji sumnja...”.	Predlog se ne prihvata jer bi se na ovaj način suzila mogućnost postupanja Agencije.
55.	<b>NVO Centar za monitoring i istraživanje</b>	Naknadu za rad predsjedniku i članovima Savjeta treba umanjiti.	<b>Predlog se djelimično prihvata</b> , naknada za predsjednika Savjeta će biti opredeljena na mjesečnu naknadu u visini prosječne zarade zaposlenog u Agenciji.
56.	<b>NVO Centar za monitoring i istraživanje</b>	Potrebno je zadržati postojeće rješenje za većinu potrebnu za izbor/razrješenje direktora agencije. Brisati izmjenu predloženu članom 28/29 Nacrta kojim se predviđa smanjenje potrebnog broja glasova sa četiri na tri glasa.	Predlog se ne prihvata.  Imajući u vidu da se direktor Agencije bira sa 3 glasa, potrebno je propisati i da se razrješava sa tri glasa.
57.	<b>Institut alternativa</b>	Nadležnost Agencije (član 6 i 82 Zakona)  Zakon bi trebalo dopuniti odredbom koja bi propisala da ASK ima nadležnost da odlučuje o slučajevima konflikta interesa i nespojivosti funkcija koji su propisani i drugim zakonima, pored Zakona o sprečavanju korupcije. Ovo bi omogućilo: -Centralizaciju sistema odlučivanja o konfliktu interesa, -Ujednačenu primjenu standarda u svim oblastima, -Veću efikasnost u prevenciji i rješavanju slučajeva konflikta interesa.	Predlog se ne prihvata.  Ovo pitanje je potrebno regulisati posebno kroz zakone koji uređuju javne nabavke, koncesije i platni promet.
58.	<b>Institut alternativa</b>	Nadležnosti Savjeta (član 91 Zakona/Član 25 Nacrta)  Smatramo da Savjet treba da bude drugostepeni organ i odlučuje po žalbama na odluke direktora Agencije, jer bi se na taj način postupak učinio efikasnijim i izbjegle štete po budžet države u slučaju nezakonitog rada direktora. Dodatno tako bi se ojačala i kontrolna funkcija Savjeta, kao što je to slučaj i u drugim sličnim institucijama u Crnoj Gori i inostranstvu.	Predlog se ne prihvata, na ovaj način bi se smanjila efikasnost i prolargiralo konačno odlučivanje o odlukama koje donosi direktor Agencije.
59.	<b>Institut alternativa</b>	Primjena pravila upravnog postupka (član 44 Zakona/Član 17 Nacrta Izmjena i dopuna)  Član koji uvodi zastarjelost za kršenje zakona od strane javnih funkcionera u pogledu skrivanja imovine ili prihoda predstavlja jednu od najproblematičnijih odredbi ovog zakonskog akta. Prvobitno uvođenje roka zastarjelosti od pet godina, a sada njegovo	<b>Predlog se prihvata.</b>

		<p>produženje na deset godina, i dalje predstavlja značajan korak unazad u borbi protiv korupcije. Važno je naglasiti da prethodni zakon nije predviđao institut zastarjelosti za ova djela, što je omogućavalo efikasnije procesuiranje slučajeva nezakonitog bogaćenja bez vremenskog ograničenja. Uvođenje bilo kakvog roka zastarjelosti u ovoj oblasti otvara prostor za izbjegavanje odgovornosti i potencijalno ohrabruje koruptivno ponašanje.</p>	
60.	<b>Institut alternativa</b>	<p>Definicija javnog funkcionera</p> <p>Precizirati definiciju javnog funkcionera na način da ona ne obuhvata predstavnike nevladinog sektora, koji se na osnovu zakonske regulative biraju u radne grupe i savjetodavna tijela Vlade.</p>	<b>Predlog se prihvata.</b>
61.	<b>Predrag Mugoša, advokat</b>	<p>Čl. 1, 5, 6, 7 i 8 Nacrta</p> <p>Dodavanje riječi "Vlada" u čl. 3 predstavlja nepotrebnu intervenciju u jednu sasvim jasnu normu. Vlada je svakako državni organ, kao što su i Skupština i Predsjednik, tako da ovo unosi zabunu i otvara pitanje da li su Predsjednik CG i poslanici javni funkcioneri u smislu Zakona o sprječavanju korupcije. U istom članu je, praktično prije nego što je počela primjena, u odnosu na notare, javne izvršitelje i stečajne upravnike, predviđen izuzetak u smislu da se na njih ne primjenjuju ograničenja koja se odnose na druge javne funkcionere. Ovo je dalje razrađeno u članovima 5, 6, 7 i 8.</p> <p>Ne vidimo kakav je cilj ove norme i zašto se pravi ovaj izuzetak. Ako se na ova lica ne primjenjuju zakonom predviđena ograničenja (čl. 11 do 17 zakona), ne vidimo koja je svrha odredbe iz čl. 3 st. 2 Zakona o sprječavanju korupcije. Predlažemo da se daju jasni razlozi za ovaj predlog jer iz obrazloženja se ne mogu ni nazrijeti motivi za ovakav nacrt.</p> <p>Javni izvršitelji i notari su zakonom određeni kao javna služba. Ako su, zbog toga i činjenice da ih imenuje ministar pravde, ušli u red javnih funkcionera, što smatram ispravnim, onda smisla da budu izuzeti od zakonom propisanih ograničenja. To što oni, eventualno, ne mogu prenijeti upravljačka prava na treća lica, proizilazi iz prirode njihovog statusa, kao javne službe. Ali izuzimanje od primjene nije rješenje.</p>	<p>Predlog se ne prihvata, Vlada je kolektivno tijelo i ustavna kategorija koja de facto vrši imenovanja, između ostalog značajnog broja specijalnih savjetnika.</p>
62.	<b>Predrag Mugoša, advokat</b>	<p>Član 11 Nacrta</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p>

Predloženim izmjenama člana 26, teži se da se ASK-u obezbijedi nesmetan pristup bankarskim računima javnih funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva.

U pitanju je član 11 Nacrta, koji je izraz očigledne nemogućnosti primjene važećeg zakonskog rješenja. Da bi se član 26 mogao primijeniti i obezbijedila neometana provjera, mora se pristupiti novim zakonskim izmjenama i u tom smislu pozdravljamo ovu inicijativu.

Međutim, i u Nacrtom ponuđenom rješenju primjećujemo izvjesne nedorečenosti za koje vjerujemo da će izvjesno izazvati nove probleme u primjeni i spriječiti zamisao da se provjera podataka sprovede u potrebnom obimu.

1. Prije svega ukazujemo na, po nama veliki korak unazad, u predlogu da Izvještaj o prihodima i imovini ubuduće ne sadrži spisak povezanih lica. Krug povezanih lica je znatno širi od kruga lica čiju je imovinu javni funkcioner dužan da prijavi ali taj podatak je relevantan po drugim osnovima i bitno je da se krug povezanih lica prijavljuje. Ne vidimo nikakav razlog za ovu izmjenu.

Izraz "povezano lice" se, u Zakonu o sprječavanju korupcije, pominje na dvadesetak mjesta, uključujući i član 8 (značenje izraza). Ako postoji neki ozbiljan problem, potrebno je redefinisati čitav taj institut a ne ovako ga, na mala, vrata, izvesti iz priče.

2. Drugo što primjećujemo kao mogući izvor ograničenja za ASK je u nedefinisanim izrazu "zajedničko domaćinstvo". Ovaj pojam nije bliže određen ni ovim sada važećim zakonom o sprječavanju korupcije ali ni Porodičnim zakonom, kao matičnim za tu vrstu odnosa. Bolji izraz bi bio "porodica", kao porodičnim zakonom kako-tako definisan pojam. Dokazivanje "zajedničkog domaćinstva" može biti nepremostiv problem, pa bi ga, ako će to već ostati tako bitan element izvještaja, trebalo makar pokušati odrediti, recimo u članu "značenje izraza".

3. Sledeće na što skrećemo pažnju je način normiranja obaveze prijavljivanja imovine i prihoda. (Čl. 26 st. 1 važećeg zakona a u nacrtu čl. 11 stavovi 3, 4 i 5). Izraz "u zemlji i inostranstvu", smatramo, mora se odnositi na sve podatke koje sadrži izvještaj o prihodima. Ovako, kako je predloženo, obaveza "u zemlji i inostranstvu" ne tiče se svih vrsta imovine. Bitno je da ovo bude jasno i treba ga iznormirati na način koji to obezbjeđuje.

4. Četvrto što će, po našem mišljenju, predstavljati veliki problem u primjeni, su odredbe o pristupu

Izvršena je dopuna člana 33, na način da se dodaju dva stava, i to:

„Ukoliko Agencija posumnja da javni funkcioner prenosi imovinu na povezana lica, dužan je dostaviti lične podatke za povezana lica u roku i na način koji odredi Agencija. Agencija može zatražiti dostavljanje izvještaja o imovini i prihodima i od povezanog lica sa javnim funkcionerom.

Povezano lice sa javnim funkcionerom dužno je da na zahtjev Agencije dostavi izvještaj o imovini i prihodima bez odlaganja.“

Takođe, uvodi se novi član, koji glasi:

#### "Upoređivanje prihoda i rashoda Član 33a

Agencija može pokrenuti postupak u poređivanja prijavljenih prihoda i rashoda javnog funkcionera i članova domaćinstva od početka obavljanja javne funkcije javnog funkcinera.

Ako Agencija u postupku provjere utvrdi da su prijavljeni prihodi i imovina javnog funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva, značajno manji od prijavljene i neprijavljene imovine i rashoda javnog funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva, teret dokazivanja osnovica sticanja imovine i prihoda je na javnom funkcioneru.“

		<p>podacima sa računa javnih funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva. Očigledno je da predložena rješenja nijesu perfektna do nivoa potrebnog za njihovu funkcionalnost. Predloženo je značajno unapređenje u odnosu na sadašnji čl. 26 stav 2 tako da, ako se ovo usvoji, pravo ASK na provjeru računa neposredno proizilazi iz ovog zakona. Međutim, nacrt sadrži i nepreciznosti, koje bi izvjesno uticale na kvalitet primjene. Na primjer, u Nacrtu je predloženo da „podaci u smislu stava 2 ovog člana predstavljaju podatke koji se odnose na prilive/prihode javnih funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva, kao i na njihove štedne račune koji su predmet obrade Agencije”. Ograničavanje uvida samo na “prilive/prihode” nije opravdano jer to nijesu jedini elementi takozvane bankarske tajne. ASK mora imati uvid u sve podatke sa računa javnog funkcionera i drugih za koje je obavezan da prijavi prihode i imovinu, dakle u svu istoriju promjena a ne samo u prilive.</p> <p>Takođe, pominjanje “štednih računa” i “zakona kojim se uređuje platni promet”, po našem mišljenju, pokazuje nedovoljno poznavanje propisa iz oblasti bankarstva, što će, u perspektivi, svakako izazvati probleme u primjeni.</p> <p>Predlažemo da se čitav član 26 Zakona o sprječavanju korupcije uoči u saradnji sa stručnjacima iz oblasti bankarstva, kako terminološke nejasnoće ne bi postale nepremostiva prepreka u praksi.</p>	
63.	<p><b>Predrag Mugoša, advokat</b></p>	<p>Član 14 Nacrta  Predloženim izmjenama donekle se unapređuje mogućnost provjere izvještaja o imovini ali nedovoljno. U vezi sa mogućnostima provjere posebno ukazujemo na nemogućnost primjene u odnosu na imovinu u inostranstvu čime se kompromituje težnja zakonodavca da ASK-u omogući kontrolu. Predlažemo da se ovaj član izmijeni u pravcu mogućnosti provjere računa i imovine u inostranstvu. Na primjer, dodati jedan stav koji bi predviđao da, u slučaju sumnje u tačnost prijavljenih podataka, ASK može tražiti od javnog funkcionera da dostavi ovjerenu izjavu o pristajanju da ASK dobije pristup njegovim računima i u inostranstvu. Ovo bi trebalo razraditi predviđanjem odgovarajućih sankcija za slučaj nepostupanja.</p> <p>Da bi kontrola izvještaja imala puno opravdanje, predlažemo da se kaznene odredbe dopune tako što bi se, za predržaj iz čl. 109 st. 1 tač. 24 Zakona o</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Nema zakonskog uporišta.</p>

		<p>spriješavanju korupcije, propisalo izricanje zaštitne mjere - oduzimanje predmeta, kao što je to već propisano za prekršaje iz tačaka 14, 15, 16 i 17 istog člana</p>	
64.	<p><b>Zajednički konsultativni odbor civilnog društva Eropske unije i Crne Gore (ZKO)</b></p>	<p><b>Socijalni partneri, Privredna komora Crne Gore i NVO (civilni sektor) potpuno autonomno i u skladu sa svojim aktima imenuju svoje predstavnike u tijelima i organima definisanim članom 3 stav 1 Zakona o sprečavanju korupcije.</b></p> <p>Vlada Crne Gore, u navedenom slučaju samo formalno donosi <b>deklaratorni akt</b> o njihovom imenovanju, odnosno razrješenju jer nema uticaja na izbor, niti mogućnost usklađivanja saglasnosti na izbor istih.</p> <p><b>Statutima socijalnih partnera je previđeno da njihovi članovi ne mogu biti državni ili lokalni funkcioneri.</b> U suprotnom, obesmišljava se zakonodavstvom utvrđena nezavisnost socijalnih partnera. Takav stav je zauzela i Međunarodna organizacija rada (u prilogu).</p> <p><b>Sličan princip važi i za NVO, što znači da njihovi predstavnici imaju isključivo pravo da zastupaju interese NVO koje su ih predložile,</b> kao i svojih ciljnih grupa, u slučaju da su u pitanju NVO koje okupljaju određene ciljne grupe. Dodatan argument je i da je uslov za kandidovanje za bilo koje radno i/ili savjetodavno tijelo taj, da osoba nije javni funkcioner/ka, pa je neprihvatljivo da osoba za čiji je izbor/imenovanje nepostojanje javne funkcije bilo uslov, postaje javni funkcioner/ka u momentu kada bude izabrana na osnovu kandidature (a na osnovu mišljenja Agencije za sprečavanje korupcije).</p>	<p><b>Predlog se prihvata.</b></p> <p>Sugestija će biti obuhvaćena generalnom odredicom koja će obuhvatiti strukovna udruženja.</p>

**Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja:** Podgorica, 21. februar 2025. godine.

**Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu zakona, odnosno strategije:** Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo.



MINISTAR  
mr Bojan Božović